

Alfons López Tena*

Entrevista

“Sense Estat, Catalunya està abocada a una crisi social”

RELACIÓ • “Els catalans, a Madrid, no són rebuts com a espanyols, sinó com a catalans”
REIVINDICACIONS • “L’acte de l’IESE té sentit com a mobilització de la societat, però a Espanya no va sortir als diaris” **Per I. Carbó**

Ha desfermat la polèmica sobre el compromís amb la legalitat institucional del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), del qual és vocal. El motiu: haver demanat que a l’Escola Judicial de Barcelona s’hi hissi la bandera catalana, tal com estableix l’article 8 del nou Estatut, que com a llei orgànica de l’Estat hauria de ser de compliment per totes les institucions. En plena resaca postreferèndum i amb els preliminars polèmics de l’estudi del recurs contra l’Estatut davant el Tribunal Constitucional (TC), ha publicat *Catalunya sota Espanya* (Dèria Editors-La Magrana), un assaig de les relacions entre dos projectes nacionals contraposats.

El títol del llibre, descriu una situació o augura el futur?

Describeix la situació. És el passat i el present.

Hi ha marge per a més d’una opció de futur?

Hi ha tres possibilitats: la primera és la resignació; la segona és la reforma de l’Estat a fons, que la nació catalana formi part de l’Estat espanyol en les mateixes condicions que la nació espanyola; i la tercera és fer un Estat propi. La segona opció té el problema que necessita l’acord dels espanyols. La tercera, no: amb la voluntat dels catalans n’hi ha prou per crear un Estat propi.

La societat catalana ha canviat de plantejaments a l’hora de reivindicar-se davant els poders de l’Estat?

Allò que ha canviat és que ha arribat l’hora de fer balanç de com ha funcionat el règim democràtic es-

panyol. S’havia de fer l’aposta, s’havia de fer l’aposta de l’Estatut i també la seva reforma. El resultat ha estat un parany perquè el règim constitucional s’ha interpretat de la manera més restrictiva possible i no s’ha respectat l’autogovern, que s’ha convertit en una simple descentralització administrativa. En conseqüència, la personalitat catalana ha quedat totalment bandejada i la Constitució s’ha convertit no en un pacte d’entesa o una proposta de convivència, sinó en una amenaça permanent.

Fa valoracions molt dures sobre el funcionament de l’Estat espanyol.

L’Estat espanyol és un Estat unitari. I per ser unitari i al servei d’un projecte nacional excloent amb força elements de xenofòbia –com el nacionalisme espanyol– necessita una democràcia de baixa qualitat. En una democràcia en què no hi hagués només el dret de votar cada quatre anys les cúpules dels partits, no serien possibles les relacions de control total de totes les institucions de l’Estat, incloent-hi el TC, entre dos partits com el PP i el PSOE.

La part final del llibre és un seguit de cites d’autors orientals, per què?

Sí, corresponen a l’escola xinesa dels segles VI-V abans de Crist. Entre els plantejaments teòrics del llibre, hi ha la interpretació de les relacions Catalunya-Espanya en termes de poder; i això ho interpreta molt bé aquesta escola.

S’entenen les demandes de Catalunya a l’administració de l’Estat?

En termes d’entesa, de pedagogia i de convenciment, hi ha una cita del

Alfons López Tena recull en un assaig els esculls de la relació de Catalunya amb Espanya ■ ROBERT RAMOS

Llibre de Han Fei: Davant l’atac d’un regne a un altre, envien un deixeble de Confuci a convèncer l’agressor. La resposta va ser “ens commou la teva oratòria, però volem territoris”. Potser la nostra oratòria commou els espanyols, però volen els territoris, els nostres diners, les nostres ànimes i que siguem una part subordinada de la seva nació. S’han fet tots els intents d’entesa durant molts anys. És hora de fer balanç i veure que això no ha servit de res. L’única regla que entenen i apliquen, com tots els Estats, és la de poder.

L’acte de l’IESE, amb totes les forces vives del món econòmic reclamant l’aeroport, serveix?

Té el sentit de la mobilització de la societat catalana en defensa dels seus interessos, perquè allò que no fem nosaltres mateixos no ho farà ningú. Però a Madrid no tenen cap repercussió. Ni tan sols va sortir als diaris. Fins i tot un secretari d’Estat que va dir que aquest acte no era més que “ruido”.

Els empresaris han advertit que aquest debat és vital per a l’economia.

PERFIL: Vocal incòmode.

Alfons López Tena (Sagunt, 1957) és llicenciat en dret, notari i vocal del CGPJ, a proposta de CiU, des de 2001. Ha denunciat les negligències i els atacs de diversos òrgans judicials sobre l’ús del català. Victima d’una filtració periodística, va convertir una denúncia contra ell en una investigació interna sobre els viatges del CGPJ a l’estranger, i va posar al descobert algun vocal que arribava a passar fins a 240 dies a l’any fora de l’Estat.

Ja era hora que s’adonessin que aquestes matèries col·lectives afecten els seus interessos. El problema és que hi ha sectors econòmics i intel·lectuals catalans que pensen que quan van a Madrid són rebuts com a espanyols, són rebuts com a catalans. Per tant, com a gent enfront de la qual s’han de fer les coses. Un exemple, l’opa de Gas Natural.

Al·ludeix al miracle de la pervivència de la identitat catalana malgrat la pressió espanyola. Té futur?

Estem en un punt complex, perquè han canviat les regles de joc. La globalització, la integració a Europa i l’establiment de la democràcia, encara que sigui de baixa qualitat, han canviat les regles del joc. Catalunya no podrà sobreviure com una societat viable, en cohesió, si esdevé una província d’un Estat que hi està en contra. Sense un Estat propi, bé dins l’Estat espanyol bé independent, Catalunya està abocada a una crisi social profunda d’aquí a no gaire temps. ■

* Alfons López Tena és vocal del Consell General del Poder Judicial i notari.